

4,09	94.773,25	-----	29.209,82	0,1780	US \$ 1,1201	US \$ 1.280,28	US \$ 71,58
5,73	96.007,89	22.258,73	30.081,55	0,1860	US \$ 1,1180	US \$ 1.278,90	US \$ 70,78

...chroeft zijn productie terug nu er orders zijn geannuleerd. FOTO AP

erzweeg n met Max 8

uwer Boeing wist dat er iets mis was met
van twee toestellen neerstorten.

f deed dit volgens de krant om
n te besparen en de productie
vliegtuigen niet in gevaar te
en. Een medewerker die bij het
gement van Boeing protesteerde
en het versoepelen van testen,
prompt van het project gehaald
ging om het testen van brand-
systemen. The Seattle Times
met huidige en voormalige me-
kers van Boeing, maar niet
mensen die betrokken zijn of
h bij het nu omstreden veilig-
systeem.

merikaanse vliegtuigbouwer
e door het grote menselijk leed
krediet, en is nu ook in econo-

defecte lampje
cht de veiligheid
in gevaar,
cludeerde Boeing

werd werkelijkheid: onder meer het
Indonesische Garuda en de Chinese
maatschappij Calc schrapten de 737-
Max 8 van hun wensenlijst en zeg-
den de bestelling bij Boeing af. Ande-
re luchtvaartmaatschappijen en na-
bestaanden van mensen die bij de
ongelukken zijn omgekomen berei-
den claims voor die mogelijk in de
miljoenen gaan lopen. Reisorganisa-
tie Tui, eigenaar van vijftien Max 8-
toestellen, verwacht een schadepost
van 200 miljoen euro.

Het wordt uiteindelijk waar-
schijnlijk een miljardenstrop voor
Boeing. De Max 8 is een bijzonder
populair toestel, een commercieel
succes waar het bedrijf sterk van af-
hankelijk is. Luchtvaartmaatschap-
pien uit de hele wereld bestelden al
meer dan 5100 toestellen van het ty-
pe. Daarvan zijn er inmiddels enkele
honderden afgeleverd. Zo heeft
Southwest Airlines 280 stuks ge-
kocht en heeft de Ierse prijsvechter

Transportbedrijven kunnen veel winnen door afstemming

ENQUÊTE Het uitwisselen
van informatie kan de
transportsector veel ritten
en onzekerheid besparen,
blijkt uit onderzoek.

Dirk Waterval
REDACTIE ECONOMIE

Grootschaliger uitwisselen van data
binnen het vervoerssector zou die 10
procent efficiënter maken. Die schat-
ting rolt uit een enquête van ABN Am-
ro onder 63 transportbedrijven. De
verwachte beperking van vrachtwagen-
vervoer zou vervolgens een bespa-
ring van 500.000 ton CO₂ betekenen.
In totaal stoot Nederland jaarlijks on-
geveer 160 miljoen ton aan CO₂ uit.

Die besparing zit vooral in minder
ritjes, doordat een transporteur ver-
schillende klussen combineert. Kent
hij de productieplanning van alle be-
drijven waar hij langs moet, dan kan
hij zijn vrachtwagen efficiënter inla-
den. Hetzelfde geldt voor container-
en binnenvaartschepen.

Data-uitwisseling moet overzicht
brengen in de vervoerssector, stellen
de onderzoekers. Zo zijn er steeds
meer partijen betrokken bij het ver-
voeren van, bijvoorbeeld, een televi-
sie. Die moet in China van een fabriek
met de vrachtwagen naar een zeeha-
ven worden gebracht, vervolgens met
een schip naar Europa, om daar met
een vrachtwagen naar een distributie-
centrum te gaan. Dan naar een super-
markt om vandaar uiteindelijk in de
huiskamer te geraken. Al die schakels
en partijen hebben tijdens die hele rit
geen goed beeld van elkaar en zien
niet waar vertraging optreedt.

SAMENWERKING

Benelux-havens willen hun broeikasgas onder zee opslaan

De havens van Rotterdam, Antwer-
pen en North Sea Port (dat Gent met
Terneuzen en Vlissingen verbindt) be-
ginnen een gezamenlijk project om
CO₂ op te vangen en in een leeg gas-
veld in de Noordzee op te slaan. Dat
meldt de Belgische krant *De Stan-*

Mede-auteur en econoom Albert Jan
Swart: "Een schip uit China doet er
weken over om hier te komen. Bij
slecht weer arriveert het zo een paar
dagen later." Bovendien vervoert een
containerschip inmiddels zo'n 21.000
containers, zegt Swart. "Staat de con-
tainer bovenaan, dan krijg je hem mee
op de dag dat het schip aankomt. Maar
als ie onderaan staat, ben je zo een
paar dagen verder voor je hem kunt
afhalen."

Ondernemers houden niet van die
onzekerheid. Om meer inzicht te krij-
gen is nieuwe administratiesoftware
nodig. Start-ups leggen zich daar op
toe. Ook voor het beveiligen van het
delen van informatie is nieuwe tech-
niek nodig. Weliswaar is 97 procent
van de vervoerders bereid om ge-
bruikte routes en klantgegevens te
delen, hun klanten - producenten of
supermarkten - zijn terughoudender.

Minder vrachtverkeer door betere afstemming levert

500.000
ton minder CO₂-uitstoot op

Van hen wil maar 29 procent aan de
sector kwijt hoe de productieplan-
ning erbij staat. Concurrenten kun-
nen anders gevoelige informatie in
handen krijgen.

De stichting iShare ontwikkelt
software die het bedrijven makkelij-
ker moet maken om gevoelige data te
delen met specifieke, noodzakelijke
partners. Grote afnemers als Rijkswa-
terstaat en de douane hebben al aan-
gegeven daarmee te willen werken.

uit, een derde van de totale uitstoot
binnen de Benelux. "We staan alledrie
voor dezelfde uitdaging", zegt een van
de havenbestuurders tegen De Stan-
daard. "In plaats van elk afzonderlijk
aan de uitstoot te werken, is het beter
de krachten te bundelen."